

Vodní elektrárna Střekov se v sobotu 23.3. otevře veřejnosti; stane se tak tradičně u příležitosti Světového dne vody

18.3.2024 - Ota Schnepf | Skupina ČEZ

Jednotlivé exkurze během dne otevřených dveří proběhnou vždy podle za řadu let osvědčeného scénáře. Nejdříve se zájemci seznámí s historií vodní elektrárny Střekov, a to jak prostřednictvím průvodců, tak i fotografií rozvěšených ve vstupní chodbě velína, odkud lze podle potřeby celou elektrárnu ovládat. „Následně zavítáme do strojovny s průřezovým pohledem do jednotlivých poschodí každého ze tří soustrojí. Ve venkovním areálu pak budou k vidění například stroj na čištění jemných česlic nebo venkovní rozvodna, z níž je po transformaci vyváděn výkon do distribuční sítě,” přibližuje průběh exkurze předák ze střekovské elektrárny Milan Machata.

Jak dodal, poprvé se dveře veřejnosti otevrou v 10 hodin. Následná prohlídka s odborným výkladem a prostorem na případné dotazy trvá zhruba půl hodiny. Další vstupy elektrárny jsou tak naplánovány vždy v půl a celou hodinu s tím, že poslední exkurze se uskuteční od 15.30 hodin. Ti co budou zrovna čekat na hrázi si tak mezitím mohou prohlédnout rybí přechod provozovaný Povodím Labe.

Skupina ČEZ provozuje na řece Labi sedm vodních elektráren. VE Střekov je přitom se třemi vertikálními Kaplanovými turbínami s celkovým instalovaným výkonem 19,5 MW největší a zároveň na území ČR i poslední v řadě. Ročně dodá do sítě tolik elektřiny, kolik by stačilo k pokrytí spotřeby domácností většího města. Například v loňském roce činila její výroba bezemisní ekologické energie 90 035 MWh, což by na rok stačilo pro 25 724 domácností. (Budeme-li brát v potaz, že průměrná domácnost spotřebuje ročně 3,5 MWh elektrické energie.)

Další fungování Střekova v éře decentralizované a dekarbonizované energetiky si vyžádá investice do zvýšení spolehlivosti a účinnosti všech tří soustrojí. Většina jejich hlavních prvků bude při modernizacích vyměněna. Týká se to turbíny a její regulace, rotoru a statoru generátoru, ovládací hydrauliky nebo řídicího systému. *„Počítáme se zvýšením výkonu elektrárny i zvýšením účinnosti až o deset procent. Ekologičtěji fungující střekovská elektrárna tak bude k výrobě stejného množství elektřiny potřebovat o miliony kubíků vody méně,”* vysvětluje přínos modernizace ředitel vodních elektráren ČEZ Róbert Heczko s tím, že v případě všech tří střekovských soustrojí bude jejich postupná komplexní modernizace podobná těm, kterými prošly nebo procházejí velké vodní elektrárny ČEZ na Vltavě.

VE Střekov je součástí Masarykova zdymadla. Společně coby technická památka tvoří předposlední umělou přehradu na Labi před vyústěním řeky do Severního moře, přičemž vytvářejí jezero o délce 19,5 km a zadržují 16 milionů kubíků vody. Elektrárna zahájila svůj provoz v roce 1936, téměř souběžně s konstrukčně podobným vodním dílem Vrané nad Vltavou. Instalovaný výkon elektrárny činí 19,5 MW a bezemisní energii z vody tu vyrábí trojice vertikálních Kaplanových turbín. Ročně dodá do sítě tolik elektřiny, kolik by stačilo k pokrytí spotřeby asi 25 - 27 tisíc domácností (výroba je odvislá od stavu výšky vodní hladiny v průběhu roku), tedy například měst Litvínova nebo Litoměřic. Vedle dodávky elektrické energie zajišťuje přehrada také potřebnou hloubku řeky a vyhovující podmínky pro lodní dopravu. Díky rybímu přechodu umožňuje rovněž bezpečnou migraci ryb. Jak zdymadlo, tak i rybí přechod spravuje Povodí Labe.

<https://www.cez.cz/cs/pro-media/tiskove-zpravy/vodni-elektrarna-strekov-se-v-sobotu-23.3.-otevre-verejnosti-stane-se-tak-tradicne-u-prilezitosti-svetoveho-dne-vody-189669>